



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

**Instrvctio R. P. Bartholomæi Riccii Societatis Iesv  
Theologi De Modo Recte Meditandi De Rebus Divinis**

**Ricci, Bartolomeo**

**Mogvntiæ, 1605**

4 De modo discernendi bonas cogitationes à malis.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59608](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59608)

gerere poterit desolatione deinceps occurrente,  
 ut iam inde acrimoniam & robur animi ma-  
 ture comparet ad impetum eius reprimendum.  
 Quia in re exemplo sunt homines huius se-  
 culi, qui tempore pacis comparant se ad  
 bellum: imo formicæ quæ æstate prospici-  
 unt cibum hibernum. *Vade ad formicam* ô  
*piger, ait sapiens, & considera vias eius, & discite* Prou. 6.  
*sapientiam: quia cum non habeat ducem, nec*  
*præceptorem, nec Principem, parat in æstate ci-*  
*bum sibi, & congregat in messe quod comedat.*

Quartum est, non existimare omnes in-  
 finctus, quibus mox post consolationem  
 tangimur esse à Deo sine præuia causa na-  
 turali. Possunt enim oriri ab habitu, vel dis-  
 cursu proprio, iudicioque naturali adiuto.  
 Fieri etiam potest ut sint ab angelo bono  
 vel malo. Cum ergo certum non sit eas im-  
 mediatè esse à Deo, *Solerti indigent discuf-*  
*sione, ait idem Pater, priusquam recipiant as-*  
*sensum, vel in opus veniant.*

*De modo discernendi bonas consolationes  
 à malis.*

C A P. IV.

QVAMVIS verum sit, ut docent sancti,  
 difficillimū esse definire, de particulari  
 Hh 2 aliqua

aliqua consolatione, fitne bona an mala, nec fieri possit, ut ait S. Bernardus, nisi ab eo qui dono *Discretionis Spirituum* praeditus est, tamen iidem nonnullas regulas communes tradiderunt de modo eas discernendi. Describam, quas B. P. N. Ignatius in libro *Exerc. spirit.* reliquit. Prima fit haec. *Solutus est Dei animam nulla precedente consolationis causa consolari: cum sit hoc proprium creatoris, suam ingredi creaturam, & illam in amorem sui rotam conuertere, trahere, & mutare Causam* Verò precedere nullam tunc dicimus, quando nec sensibus, nec intellectui, nec voluntati nostra quicquam obiectum est, quod eiusmodi consolationem causare ex se possit.

SECUNDA est, quod quoties praecessit consolationis causa, auctor eius possit existere, tam in alio angelus, quam bonus. Exempli gratia, si post audita noua valde iucunda & grata, quis vacet orationi, & magna dulcedine in animo afficiatur. An enim dulcedo illa spiritualis à bono angelo profecta sit, coniectare poteris ex effectu, si dulcedo illa iuuerit te ad meditationem rectius perficiendam, vel opus bonum exequendum: nam si secus sit, à malo erit profecta. *Bonus enim angelus inquit Pater, hunc habes finem, ut anima in bona cognitione, & operatione magis proficiat:*

ficiat: malis autē, ut malè agat illa, & pereat.

TERTIA est hæc. Sedulo, & accuratè excutienda sunt cogitationes nostra circa principium, medium & finem suum: qua tria se recte se habeant, angeli boni arguētur est cogitationes illas suggerentis, sin autem per discursum mentis aliquid offertur & sequitur, quod ex se malum sit, & vel auocet à bono, vel ad minus bonum impellat, quam anima prius quarendo sequi decreuisset, & vel animam ipsam defatiget, angat, & vel perturbet. sublata, qua prius aderat, quiete, pace & tranquillitate, euidenter tunc erit iudicium auctorem esse cogitationis huiusmodi spiritum malignum, & ipote & utilitati & salutis nostra semper aduersantem.

QUARTA est, spiritui autem bono proprium consuetumq; est rectè agentibus animam ac vires addere, cōsolari, lachrymas cedere deuotionis, illustrare mentem, tranquillitatem dare sublatis omnibus impedimentis, & expeditius alacriusq; per opera bona semper ultra tendat. Ratio huius est, quia diuina sua maiestas ideo delectationem apposuit rebus, & ea illecti homines ad operandum inducerentur. Vnde quando homo conquiescit in ipsa consolatione ex medijs facit finem, diuinæ prouidentia ordinem peruertendo:

H h 3 quod

quod data opera angelus non bonus, sed  
malus procurat.

*De Lachrymis spiritualibus.*

C A P. V.

**V**T in tua deuotione non decipiaris, necesse est probè distinguas naturales lachrymas à spiritualibus; & ex spiritualibus bonas à malis Naturales uoco, quæ oriuntur ex causa naturali, ut ex obitu parentum, iactura fortunarum, &c. Ad has lachrymas prompti sunt, quibus humidum est cerebrum, ut mulieres, pueri, corpulenti, & pituitosi. Secundo, qui in potu vel cibo excedunt, cum enim in illis multi vapores ascendant in caput, frigefacti inde instar pluuie in oculos delabuntur. Tertio, homines effeminati, eo quod ex quouis corporis dolore, vel animi mœrore diffuant in lacrymas. Quarto, melancholici. Atque ideo omnes hi si in meditatione multis lacrymis perfundantur, non statim debent credere eas prouenire ex singulari deuotione sua, sed potius metuere, ne tantum ex accidentali corporis affectione sint profectæ.

**S**PIRITVALES verò lachrymas appello quæ proueniunt à spiritu qui si bonus sit, dicuntur bonæ, si malus, malæ. Quæ  
à Spiri-